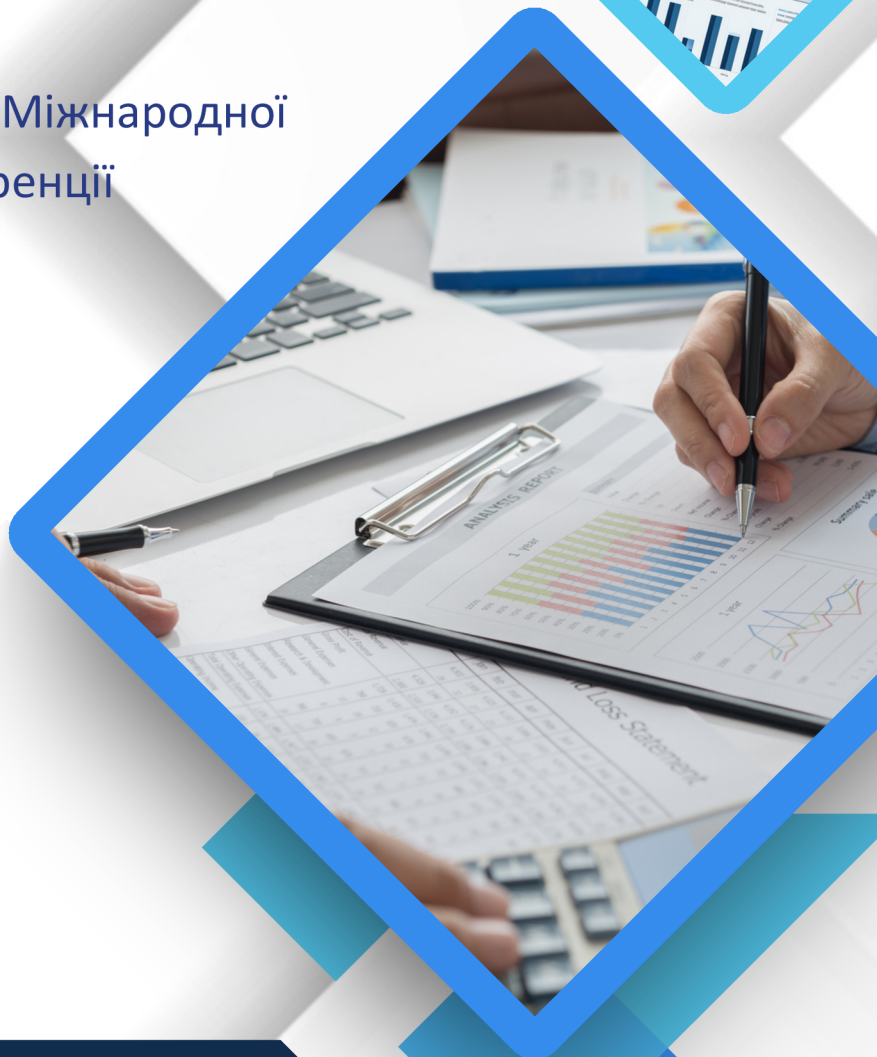


# ІННОВАЦІЙНИЙ ВЕКТОР РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, ФІНАНСІВ, АНАЛІЗУ Й АУДИТУ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

Збірник праць учасників IV Міжнародної  
науково-практичної конференції



6-7 листопада 2025 р.  
м. Житомир

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**



***ІННОВАЦІЙНИЙ ВЕКТОР  
РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, ФІНАНСІВ,  
АНАЛІЗУ Й АУДИТУ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ***

Збірник праць учасників  
IV Міжнародної науково-практичної конференції

**6-7 листопада 2025 року**

**Житомир – 2025**

УДК 657.6 : 327.7 (ЄС)

*Рекомендовано до друку Вченою радою Поліського національного університету  
протокол №4 від 26.11.2025 р.*

Інноваційний вектор розвитку обліку, фінансів, аналізу й аудиту в Україні та світі : зб. праць учасників IV Міжнар. наук.-практ. конф. (6-7 листоп. 2025 р.). Житомир : Поліський національний університет, 2025. 365 с.

**DOI: <https://doi.org/10.6084/m9.figshare.27925230.v3>**

*Рецензенти:*

**ВОРОНКО Роман** – д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку, контролю, аналізу та оподаткування Львівського торговельно-економічного університету;  
**ЛЕВИЦЬКА Світлана** – д.е.н., професор, професор кафедри обліку і аудиту Національного університету водного господарства та природокористування;  
**МУРАВСЬКИЙ Володимир** – д.е.н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування Західноукраїнського національного університету.

*Редакційна колегія:*

*Ковальчук О. Д.* – к.е.н., доцент, декан факультету інформаційних технологій, обліку та фінансів;  
*Малюга Н. М.* – д.е.н., професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту;  
*Недільська Л. В.* – к.е.н., доцент, завідувач кафедри фінансів і кредиту;  
*Дема Д. І.* – к.е.н., професор, професор кафедри фінансів і кредиту;  
*Гайдучок Т.С.* – к.е.н, доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту;  
*Ярмолюк О.Ф.* – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту;  
*Сус Л. В.* – к.е.н, доцент, доцент кафедри фінансів і кредиту.

У збірнику представлено тези доповідей учасників IV Міжнародної науково-практичної конференції «Інноваційний вектор розвитку обліку, фінансів, аналізу й аудиту в Україні та світі» (6-7 листопада 2025 р.). У матеріалах здійснено комплексний науковий розгляд актуальних питань в сфері обліку, фінансів, аналізу та аудиту у площині євроінтеграційних процесів із залученням зусиль науковців різних країн.

За точність викладу матеріалу та достовірність фактів, прізвищ, цитат відповідальними є автори тез.

© Колектив авторів

© Поліський національний університет, 2025

<b>Супруненко С. О.</b> Організація внутрішнього контролю та обліку товарних запасів у торговельних підприємствах.....	311
<b>Стрельбіцький М. Ю.</b> Європейські стандарти документування службових перевезень працівників та перспективи їх імплементації в обліковій політиці українських підприємств.....	314
<b>Татарець К. В.</b> Реструктуризація підприємства як альтернатива ліквідації.....	317
<b>Тернавський В. О.</b> Управління формуванням бізнес-процесів дистрибуції в аграрному секторі економіки.....	320
<b>Трохановський В. Д.</b> Проблеми документального забезпечення внутрішнього аудиту грантової діяльності в державному секторі.....	325
<b>Фірман М. А.</b> Фінансові інструменти підвищення економічної ефективності нафтогазовидобувних родовищ в Україні.....	327
<b>Хаустова В. В.</b> Особливості фіскального регулювання для стимулювання економічного розвитку.....	332
<b>Хмельницький С. С.</b> Розвиток аудиту сталого розвитку в ЄС: від NFRD до CSRD.....	335
<b>Чечет А. І.</b> Критерії вибору джерела фінансування інноваційних проєктів	339
<b>Шкабара Н. М.</b> Особливості формування фінансової звітності підприємств.....	341
<b>Yuriev M. O.</b> Asset tokenisation as a tool for liquidity diagnostics and audit in the context of Basel III requirements: prospects for Ukraine and EU experience.....	345
<b>Якобчук А. О.</b> Фінансові інструменти стимулювання інтернет-маркетингу в діяльності сучасних підприємств.....	348
<b>Янзюк А. А.</b> Фіскальна роль та аналіз надходжень ПДВ.....	351
<b>Програма конференції</b> .....	355

## РЕСТРУКТУРИЗАЦІЯ ПІДПРИЄМСТВА ЯК АЛЬТЕРНАТИВА ЛІКВІДАЦІЇ

*Татарець К. В.*

здобувач бакалаврського рівня вищої освіти  
Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава  
Науковий керівник – к.е.н., доцент Лега О. В.

**Вступ.** Сучасні умови господарювання характеризуються високою нестабільністю зовнішнього середовища, зростанням конкуренції, коливанням валютних курсів, воєнними та енергетичними ризиками. У таких обставинах більшість підприємств стикаються з фінансовими труднощами, зниженням обсягів виробництва та прибутковості. Тривала нестача оборотних коштів, зростання заборгованості перед кредиторами та державою можуть призвести до банкрутства і, як наслідок, до ліквідації підприємства [1].

**Результати.** Ліквідація не завжди є доцільним рішенням, оскільки означає втрату робочих місць, знищення виробничого потенціалу та негативно впливає на економіку регіону. Значно ефективнішою альтернативою є проведення реструктуризації – системи заходів, спрямованих на відновлення фінансової стійкості, конкурентоспроможності та життєздатності підприємства [2].

Реструктуризація дозволяє не лише уникнути ліквідації, а й адаптувати бізнес до нових умов ринку, підвищити ефективність управління, раціонально використовувати ресурси та забезпечити подальший розвиток підприємства. Саме тому дослідження процесу реструктуризації як альтернативи ліквідації набуває особливого значення в сучасних реаліях України.

Реструктуризація підприємства – це комплекс організаційних, технічних, економічних і фінансових заходів, спрямованих на зміну структури, системи управління, фінансових потоків, виробничих процесів і ринкової стратегії. Її мета – створення умов для відновлення прибутковості та фінансової стабільності підприємства [3].

Процес реструктуризації підприємства є багатовимірною управлінською процедурою, що передбачає системні зміни у фінансовій, організаційній та виробничій сферах з метою відновлення стійкості та конкурентоспроможності суб'єкта господарювання. Його реалізація відбувається поетапно, що забезпечує послідовність управлінських рішень та контроль результатів [4]:

1. Діагностика фінансово-економічного стану підприємства. На початковому етапі здійснюється ґрунтовний аналіз фінансових показників підприємства з метою виявлення глибинних причин кризового стану. Оцінюються структура активів і пасивів, платоспроможність, ліквідність, ділова активність, рівень рентабельності та оборотність капіталу. Особлива увага приділяється вивченню динаміки грошових потоків та ліквідності, що дозволяє визначити критичні дисбаланси й ступінь фінансової загрози. Результатом цього етапу є формування діагностичної картини та ідентифікація ключових проблем, які потребують управлінського втручання.

2. Вибір форми та стратегії реструктуризації. На основі даних діагностики здійснюється стратегічне рішення щодо конфігурації майбутніх змін. Форма реструктуризації визначається з урахуванням масштабів кризи, специфіки галузі, конкурентного середовища та інноваційного потенціалу підприємства. Це може бути фінансова, організаційно-правова, виробнича чи управлінська реструктуризація, або їх комбінація. Головний акцент робиться на виборі оптимального балансу між внутрішніми ресурсами, зовнішнім фінансуванням та можливостями ринку, що забезпечує адаптивність підприємства до економічних викликів.

3. Розроблення програми реструктуризації. Наступний етап передбачає формалізацію плану трансформації. Програма реструктуризації містить детальне формулювання цілей, комплекс конкретних заходів, механізми їх реалізації та розподіл функціональної відповідальності між підрозділами та ключовими управлінськими ланками. Визначаються строки виконання та очікувані результати з урахуванням оцінки ризиків та можливих сценаріїв розвитку подій. Важливою складовою є бюджет заходів і система показників ефективності (KPI), що забезпечує прозорість і контроль досягнення цілей.

4. Реалізація реструктуризаційних заходів і контроль результатів. Заключний етап полягає у практичному впровадженні запланованих дій, що супроводжується постійним моніторингом проміжних результатів. Зміни можуть охоплювати фінансову політику, систему управління персоналом, виробничі технології, логістичні процеси та маркетингову стратегію. Паралельно здійснюється аналіз ефективності впроваджених рішень, коригування програми з урахуванням зовнішніх факторів та внутрішніх операційних змін. Контрольні механізми дозволяють оперативно реагувати на відхилення, забезпечуючи досягнення стратегічних цілей санації.

Таким чином, реструктуризація виступає комплексним інструментом антикризового управління, що забезпечує трансформацію фінансової та операційної моделі підприємства на основі об'єктивного аналізу, стратегічного планування та ефективного контролю виконання рішень. Її результативність визначається не лише якістю економічних розрахунків, але й здатністю управлінського персоналу до адаптивності, стратегічного мислення та швидкого реагування на зміни зовнішнього середовища [5].

Реструктуризація ґрунтується на комплексі взаємопов'язаних заходів, спрямованих на відновлення конкурентоспроможності, фінансової рівноваги та стійкості підприємства. Залежно від характеру кризи та пріоритетів управління, застосовуються різні форми реструктуризації, кожна з яких має власні інструменти та очікувані результати:

1. Реструктуризація виробництва. Ця форма передбачає модернізацію технологічних процесів та оптимізацію виробничої структури підприємства. Основні напрями включають удосконалення системи управління виробництвом, оптимізацію виробничої програми, запровадження ресурсозберігаючих технологій та підвищення продуктивності праці. Зниження виробничих витрат може забезпечуватися через тимчасове обмеження інвестицій, скорочення

надлишкових виробничих потужностей та раціоналізацію витрат на матеріали й енергоносії. Результатом виступає підвищення операційної ефективності та конкурентоспроможності продукції на ринку.

2. Реструктуризація активів. Основним завданням цієї форми є підвищення ліквідності підприємства через ефективніше управління активами. Підприємство може мобілізувати приховані резерви шляхом продажу або передачі в оренду малоефективних чи невикористовуваних основних засобів, застосування механізмів лізингу, а також оптимізації оборотного капіталу. Важливу роль відіграє прискорення обігу дебіторської заборгованості та перехід до більш раціональної кредитної політики. Такий підхід дозволяє покращити фінансову стійкість і створити ресурс для подальших реінвестицій у розвиток.

3. Фінансова реструктуризація. Фінансова реструктуризація спрямована на стабілізацію фінансового стану шляхом зміни структури зобов'язань та джерел фінансування. Вона охоплює реструктуризацію боргів, залучення нових інвесторів, конверсію боргу в капітал, перегляд умов кредитних договорів та укладання угод із кредиторами про пролонгацію чи списання частини заборгованості. У ряді випадків можливим є збільшення або зменшення статутного капіталу залежно від потреб підприємства. Кінцевою метою є зниження боргового навантаження і забезпечення стійкості грошових потоків.

4. Корпоративна (організаційно-правова) реструктуризація. Цей напрям включає зміну організаційно-правової форми, структури власності, складу акціонерів або корпоративного управління. Такий підхід застосовується у випадках, коли підприємство потребує докорінного оновлення управлінських механізмів, оптимізації структури бізнес-групи чи створення умов для реалізації інвестиційних проектів. Корпоративна реструктуризація часто супроводжується процесами злиття, поглинання, виділення або реорганізації структурних підрозділів, що забезпечує підвищення гнучкості управління та адаптивності до ринкових змін.

Комплексне застосування зазначених форм реструктуризації створює синергетичний ефект, поєднуючи фінансову стабілізацію з операційною ефективністю та інноваційним розвитком. Скоординоване впровадження виробничих, фінансових і корпоративних заходів дозволяє не лише мінімізувати ризики банкрутства, а й сформуванати стратегічні переваги підприємства в умовах підвищеної ринкової конкуренції та економічної турбулентності.

**Висновки.** Реструктуризація є одним із ключових інструментів антикризового управління, що забезпечує підприємствам можливість відновити фінансову стабільність, підвищити ефективність діяльності та уникнути ліквідації. На відміну від процесу ліквідації, який призводить до втрати економічного потенціалу, реструктуризація сприяє збереженню робочих місць, підтримці виробничих ресурсів і створює умови для подальшого розвитку підприємства.

#### Список використаних джерел

1. Лега О. В., Прийдак Т. Б., Яловега Л. В., Черноусов О. І., Шеін Є. С. Собівартість, ціна і стійкість бізнесу: новий підхід до оцінки ризиків з

урахуванням ESG-факторів. *Актуальні проблеми сталого розвитку*. 2025. Т. 2, № 2. С. 95–104. DOI: [https://doi.org/10.60022/2\(2\)-10S](https://doi.org/10.60022/2(2)-10S).

2. Перерва П. Г., Лега О. В., Тютюнник С. В., Тютюнник Ю. М. Прибуток як основа фінансової стійкості та стратегічного розвитку підприємства. *Актуальні питання економічних наук*. 2025. № 7. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14790464>

3. Кундеус О., Зарудна Н. Реструктуризація і реорганізація підприємства: правове забезпечення та відображення у системі обліку. *Сталий розвиток економіки*. 2025. № 2(35). С. 122–133. URL: <https://economdevelopment.in.ua/index.php/journal/article/view/283>

4. Селюк В., Дюмін Р. Управлінський облік при реалізації програм реструктуризації підприємства. *Дослідження та інновації. Економіка*. 2025. Т. 1, № 1(4). URL: <https://rni.com.ua/index.php/ri/article/view/49>

5. Реструктуризація як ефективний засіб оздоровлення підприємства. *Юридична газета*. URL: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/bankrutstvo-i-restrukturizaciya/restrukturizaciya-yak-efektivniy-zasib-ozdorovlennya-pidpriemstva.html> .

## УПРАВЛІННЯ ФОРМУВАННЯМ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ДИСТРИБУЦІЇ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ

*Тернавський В. О.*

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти  
Поліський національний університет, м. Житомир  
Науковий керівник – д.е.н., професор Кравчук І. І.

**Вступ.** Розвиток аграрного сектора економіки України в умовах сучасної глобалізації та інтеграції у світовий економічний простір вимагає формування ефективної системи управління дистрибуційними процесами. Раціональна організація поставок сільськогосподарської продукції від виробника до кінцевого споживача є ключовою складовою не лише фінансової стабільності аграрних підприємств, а й забезпечення продовольчої безпеки країни. В умовах нестабільності зовнішніх ринків, кліматичних змін та підвищених вимог до якості й екологічності продукції важливість дистрибуції значно зростає, оскільки вона виступає критичною сполучною ланкою між виробництвом, переробкою та реалізацією продукції аграрного сектору.

Проблеми дистрибуції маркетингу, збуту в аграрному секторі розглядалися О. Варченко, Є. Крикавським, Д. Крисановим, Л. Волинець, Г. Коваленко, О. Шустом та багатьма іншими. Ними дослідження проблеми інтеграції дистрибуції, маркетингу і логістики в ланцюгах поставок, адаптації систем управління дистрибуцією, системний підхід до організації аграрних



Наукове видання

***ІННОВАЦІЙНИЙ ВЕКТОР РОЗВИТКУ ОБЛІКУ,  
ФІНАНСІВ, АНАЛІЗУ Й АУДИТУ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ***

Збірник праць учасників  
IV Міжнародної науково-практичної конференції  
6-7 листопада 2025 року

*Відповідальні за випуск:*  
проф. Малюга Н. М., доц. Недільська Л. В.  
доц. Ярмолюк О. Ф., доц. Сус Л. В.

Ум. друк. арк. 21,75  
Поліський національний університет  
10008, Україна, м. Житомир,  
бульвар Старий, 7